

۲۲۲ ۴۶۶۰

حقوق جزای بین الملل

www.ketab.ir

دکتر مرگان رامین نیا

دکتر مهدی مومنی

سرشناسه	: مومنی، مهدی، ۱۳۴۷ -
عنوان و نام پدید آور	: Momeni, Mahdi حقوق جزای بین الملل / مهدی مومنی، مؤلفان راهنمای ویراستار علمی سمیه سادات میری لواسانی.
مشخصات نشر	: تهران: دانشگاه پیام نور، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ده، ۳۹۷ ص.
فروست	: دانشگاه پیام نور، ۳۸۵۵. گروه حقوق، ۱/۴۰.
شابک	: 978 - 964 - 14 - 0906 - 9
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: واژه نامه.
یادداشت	: کتابنامه: ص. [۳۳۹] - ۳۴۹.
موضوع	: حقوق جزای بین الملل -- ایران -- آموزش برنامه ای
موضوع	: International criminal law -- Iran -- Programmed instruction
موضوع	: حقوق جزای بین الملل -- آموزش برنامه ای
موضوع	: International criminal law -- Programmed instruction
شناسه افزوده	: راهنمای، مؤلفان، ۱۳۵۷ -
شناسه افزوده	: میری لواسانی، سمیه سادات، ۱۳۶۰ - ویراستار
شناسه افزوده	: دانشگاه پیام نور
شناسه افزوده	: Pavan Noor University
رده بندی کنگره	: KZ۷۰۰۰
رده بندی دیویی	: ۳۴۵/۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۳۶۵۹۸
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیپا

دانشگاه پیام نور

حقوق جزای بین الملل

مولفان: دکتر مهدی مومنی - دکتر مؤلفان راهنمای

ویراستار علمی: دکتر سمیه سادات میری لواسانی

تهیه و تولید: مرکز انتشارات دانشگاه پیام نور

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۱۴ - ۰۹۰۶ - ۹

ISBN: 978 - 964 - 14 - 0906 - 9

فروش این کتاب فقط از طریق نمایندگی های دانشگاه پیام نور مجاز می باشد و فروش

آن در سایر مراکز فروش کتاب موجب تعقیب قانونی فروشنده خواهد گردید

(کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و متعلق به دانشگاه پیام نور است. تولید، کپی یا خلاصه برداری، نشر و ترجمه، چاپ، اهرست، توزیع گسترده، تهیه CD و ... این اثر یا بخشی از آن اعم از متن، طرح پشت و روی جلد و... بدون اخذ مجوز کتبی از معاونت فناوری و پژوهش دانشگاه خلاف مقررات و تعرض به حقوق مادی و معنوی دانشگاه است. متخلفین وفق قانون حمایت از مؤلفان و مصنفان و هنرمندان دارای مسئولیت حقوقی و کیفری بوده و تحت پیگرد قرار می گیرند.)

آدرس فروشگاه مرکزی چاپ و انتشارات دانشگاه پیام نور: تهران، خیابان شهید رجایی،

نرسیده به تقاطع آزادگان، جنب ورزشگاه یادآوران. تلفن: ۵۵۵۰۲۱۰۴ - ۵۵۰۰۹۸۳۸

سایت فروش اینترنتی: <http://digibook.pnu.ac.ir>

چاپ: اول

شمارگان: ۱۰۰

قیمت: (ریال) ۵۸۰,۰۰۰

فهرست مطالب

نه	پیشگفتار
۱	بخش اول
۳	فصل اول: تعریف، جایگاه و اصول حاکم بر حقوق جزای بین الملل
۳	هدف کلی
۳	هدف های یادگیری
۴	مقدمه
۴	۱-۱ تعریف حقوق جزای بین الملل
۵	۱-۱-۱ دیدگاه سنتی
۸	۱-۱-۲ دیدگاه نوگرا
۱۳	۲-۱ جایگاه و ارتباط با سایر رشته ها
۱۳	۱-۲-۱ ارتباط با حقوق بین المللی عمومی
۱۶	۲-۲-۱ ارتباط با حقوق بین المللی بشر
۱۷	۳-۲-۱ ارتباط با حقوق بشردوستانه بین المللی
۲۱	۴-۲-۱ ارتباط با حقوق مختاصات مسلحانه
۲۲	۵-۲-۱ ارتباط با حقوق کیفری ملی
۲۴	۳-۱ اصول حاکم بر حقوق جزای بین الملل
۲۴	۱-۳-۱ اصل قانونی بودن جرم
۳۱	۲-۳-۱ اصل قانونی بودن مجازات
۳۴	۳-۳-۱ اصل مصونیت جزایی دیپلماتیک
۳۵	۴-۳-۱ اصل مسئولیت کیفری فردی
۳۸	۵-۳-۱ اصل برانیت
۴۰	۶-۳-۱ اصل تفسیر مضیق
۴۴	۷-۳-۱ اصل ممنوعیت قیاس
۴۷	۸-۳-۱ اصل اختصاصی بودن استرداد
۴۸	۹-۳-۱ اصل منع تعقیب و محاکمه و مجازات مجدد
۵۰	خلاصه فصل اول

۵۱	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل اول
۵۲	خودآزمایی تشریحی فصل اول
۵۳	فصل دوم: منابع حقوق جزای بین‌المللی
۵۳	هدف کلی
۵۳	هدف‌های یادگیری
۵۳	مقدمه
۵۴	۱-۲ معاهدات و اسناد بین‌المللی
۵۶	۱-۱-۲ اقسام معاهدات بین‌المللی
۵۷	۲-۱-۲ قانون‌گذاری بین‌المللی
۵۸	۲-۲ عرف بین‌المللی
۵۹	۱-۲-۲ آثار حقوقی اقسام عرف
۶۲	۲-۲-۲ نقش عرف در حقوق جزای بین‌الملل
۶۹	۳-۲ اصول کلی حقوقی بین‌المللی
۷۱	۱-۳-۲ اصول کلی حقوق جزای (کیفری) بین‌المللی
۷۳	۲-۳-۲ اصول کلی حقوق بین‌المللی عمومی
۷۸	۳-۳-۲ اصول کلی حقوق اختصاصات مسلحانه بین‌المللی و اصول کلی حقوق بشردوستانه بین‌المللی
۸۱	۴-۳-۲ اصول کلی حقوق کیفری مستقیم در نظام‌های حقوقی عمده جهان
۸۷	۴-۲ رویه قضایی کیفری بین‌المللی
۹۴	۵-۲ دکترین
۹۴	خلاصه فصل دوم
۹۶	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل دوم
۹۷	خودآزمایی تشریحی فصل دوم
۹۸	فصل سوم: مفاهیم اساسی حقوق جزای بین‌المللی
۹۸	هدف کلی
۹۸	هدف‌های یادگیری
۹۸	مقدمه
۹۹	۱-۳ جرم بین‌المللی
۹۹	۱-۱-۳ مفهوم
۱۰۴	۲-۱-۳ مصادیق
۱۰۵	۳-۱-۳ تحلیل ارکان جرم بین‌المللی
۱۵۰	۲-۳ مسئولیت کیفری بین‌المللی
۱۵۰	۱-۲-۳ شرایط و چگونگی تحمیل مسئولیت کیفری
۱۵۲	۲-۲-۳ چگونگی تعیین و اجرای مجازات
۱۵۶	۳-۲-۳ موانع تحمیل مسئولیت کیفری
۱۵۸	خلاصه فصل سوم
۱۵۹	خودآزمایی چهارگزینه‌ای فصل سوم

پیشگفتار

حافظا ترک جهان گفتن طریق خوشدلی ست

تا نینداری که احوال جهانداران خوش است

تحول و پویایی، از جمله ویژگی‌های دانش حقوق است. اما در برخی از رشته‌های حقوقی این تحول بسیار چشمگیرتر و سریع‌تر رخ می‌دهد. دانش حقوق جزای بین‌المللی یا آنچه که می‌توان حقوق جزای بین‌المللی نامید، از این نظر مثال‌زدنی است. این تحول به قدری تند و رعدآسا است که باور برخی از پذیرش آن عاجز مانده، هرچند از واقعیت گریزی نیست. توجه به همین تحولات و واقعیت‌ها، نیازمند شناختی نو و تحلیلی تازه از این دانش پیچیده است. رمز این پیچیدگی از جمله در ترکیبی بودن آن است. بقول شریف بسیونی این رشته همانند محل تلاقی جریان‌های آبی متفاوت، در رودخانه آمازون است که در عین تفاوت، شانه‌به‌شانه هم حرکت می‌کنند و جریان پرتلاطم رودخانه را می‌سازند. درک این ترکیب و پیچیدگی و ویژگی‌های ذاتی هریک از عناصر سازنده این دانش حقوقی، لازمه شناخت صحیح آن است.

انگیزه اصلی من در نگارش این کتاب، تشویق و اصرار دانشجویان کارشناسی‌ارشد در طول بیش از بیست ترم تدریس درس حقوق جزای بین‌الملل بوده است. هر چند بضاعت ناچیز من پاسخگوی مطالبه آن‌ها نیست اما خواست به حق بود که باید اجابت می‌شد.

اهمیت این رشته حقوقی و آثار حقوقی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی آن، بر زندگی ملت‌ها از جمله ما ایرانیان امر پوشیده‌ای نیست. از این رو اهتمام به این

دانش و شناخت و تحلیل زوایای مختلف آن به دلالت عقلی، امری ضروری و بی‌توجهی و غفلت، موجب ضرر و عقب‌ماندگی در عرصه پیچیده روابط بین‌المللی است. فقدان منابع درسی دربردارنده جامعیت و انسجام، از جمله مشکلات پیش‌رو در کشور ماست. گذشته از آنکه سرفصل‌های وزارت علوم از قافله پیشرفت‌های برق‌آسای موجود، قدری عقب است و خود نیازمند تحول و بازنگری، اما منابع درسی که همین سرفصل‌ها را پوشش دهد نیز به‌قدر کفایت موجود نیست. این کتاب تلاشی است در جهت پاسخ به این نیاز علمی کشور. مطالب مطابق سرفصل درس حقوق جزای بین‌المللی مقطع کارشناسی‌ارشد رشته‌های حقوق بین‌الملل و حقوق کیفری، با سبکی روان و آموزشی و با رعایت محتوای منطقی یک کتاب که شناخت درستی از این دانش حاصل کند، به نگارش درآمده است. از این‌رو، مبانی و مفاهیم اساسی، تعریف، جایگاه و ارتباط این رشته با سایر رشته‌ها، منابع، اصول حاکم بر این دانش، مفهوم جرم بین‌المللی و مسئولیت کیفری ناشی از آن، اقسام مراجع کیفری بین‌المللی، صلاحیت مراجع کیفری بین‌المللی، اصول حاکم بر تعیین صلاحیت کیفری بین‌المللی، آیین دادرسی کیفری بین‌المللی، همکاری‌های کیفری بین‌المللی، قواعد حل تعارض صلاحیت کیفری که برای نخستین بار به‌صورت تحلیلی ارائه می‌شود، از جمله مباحث اصلی این کتاب است.

امید آنکه این کتاب قدمی باشد در جهت غنای ادبیات حقوقی کشورمان. از جامعه حقوقی کشور به‌ویژه اساتید بزرگوار، وکلای محترم دادگستری، قضات شریف محاکم و مخصوصاً دانشجویان محترم رشته حقوق امید دارم، اینجانب را از نقد سازنده خود و بیان اشکالات و نواقصی که در این کتاب می‌بینند، محروم نفرمایند که بهترین هدیه است.

دکتر مهدی مؤمنی

عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور

www.drmomeni.ir

drmmomeni.law@gmail.com